

EXPRES

Nr 202 (3067)
ROB VII

ILUSTROWANY SOBOTA

W celu terminowego zaopatrzenia spółdzielni produkcyjnych i gospodarstw indywidualnych w potrzebną ilość nasion kwalifikowanych, Państwowe Gospodarstwo Rolne wzmaga tempo omlotów przede wszystkim zbóż kwalifikowanych. Na zdjęciu: omloty w PGR Jadwisin, w woj. warszawskim. Robotnice rolne Adela Sas i Zofia Kucharska ważą omlotzone zboże.
CAF — fot. Szyperko

Meldunek z budowy Pałacu Kultury i Nauki

WARSZAWA. — Sprawnie i szybko postępuje budowa wspaniałego daru Kraju Rad dla naszego narodu — Pałacu Kultury i Nauki.

W olbrzymim wykopie pod wysokościami częścią pałacu brgady radzieckich budowniczych układają zbrojenia i betonują coraz to nowe fragmenty potężnych fundamentów gmachu — kolosa.

Jak przewiduje harmonogram, w niedługim czasie rozpocznie się montaż konstrukcji gmachu. Jeszcze w br. zmontowana zostanie konstrukcja pierwszych 10 kondygnacji wysokościowca

W Stanach Zjednoczonych rośnie fala protestów przeciwko prowadzeniu wojny w Korei

Rodzina Ribbentropa otrzymała z powrotem majątek zbrodniarza

BERLIN. — Jak donosi Agencja ADN, władze sądowe Berlina zachodniego powzięły decyzję w sprawie zwrotu majątku rodzinie jednego z głównych zbrodniarzy wojennych, Ribbentropa. Na mocy tej decyzji rodzina Ribbentropa otrzymała gmach „Leischerhaus“, należący dawniej do b. hitlerowskiego ministra spraw zagranicznych. Po wojnie gmach ten został oddany do użytku związkowi zawodowemu. Decyzja sądu wywołała ogromne oburzenie wśród robotników Berlina zachodniego. Robotnicy stwierdzają, iż zwrot gmachu, będącego własnością związków zawodowych, rodzinie Ribbentropa, świadczy dobitnie o reakcyjnym charakterze sądownictwa Berlina zachodniego.

Strajk dokerów w Tunisie

PARYŻ. — Strajk robotników portowych w Tunisie trwa w dalszym ciągu. Dokerzy Bizerty, Sousse i Sfaxu oraz robotnicy młynów w Capabon przeprowadzili krótkotrwałe strajki solidarnościowe

Zwarty i zespolony wokół swej partii Kraj Rad wita historyczne uchwały KC WKP(b) Realizacja planu pięcioletniego będzie wielkim krokiem naprzód do komunizmu

MOSKWA. — Z ogromnym entuzjazmem powitał naród radziecki wiadomość o zwołaniu XIX Zjazdu WKP(b). W wiadomościach z całego kraju prasa radziecka podaje, że w zakładach przemysłowych Moskwy, Leningradu, Kijowa, Mińska, Kujbyszewa, Rygi, Stalno, Zaporozża, Frunze, Wilnusa i innych miast odbywają się wielotysięczne wiece i zebrańia, na których robotnicy i robotnice, urzędnicy, wyrażają płynącą z całego serca wielką radość z powodu zwołania XIX Zjazdu WKP(b).

Z nową siłą rozwija się socjalistyczne współzawodnictwo pracy. Budowniczo wie największej na świecie

kujbyszewskiej elektrowni wodnej postanowili nowymi sukcesami uczcić Zjazd WKP(b) i ułożyć we wrześnie pierwsze metry sześciennego betonu w gmachu elektrowni.

Barbarzyńskie naloty na Koreę Płn.

MOSKWA. — Agencja TASS donosi z Phenianu:

W nocy z 21 na 22 sierpnia nocne bombowce amerykańskie w dalszym ciągu bombardowały ludność cywilną wsi, w okolicach Phenianu i w powiatach Tedong, Czunhwa i Kansa. Zburzono i spalono wiele domów mieszkalnych

J. Malik wykazuje obłudę rządu St. Zjednoczonych

NOWY JORK. — 29 sierpnia odbyło się posiedzenie komisji rozbrojeniowej ONZ, na którym kontynuowano dyskusję nad propozycją ZSRR, aby komisja niezwłocznie rozpatrzyła sprawę gwałcenia zakazu wojny bakteriologicznej, niedopuszczalności stosowania broni bakteriologicznej i pociągnięcia do odpowiedzialności winnych naruszenia tych norm prawa międzynarodowego. Na wstępie posiedzenia przemawiał przedstawiciel Związku Radzieckiego, J. Malik. Wykazał on na licznych konkretnych przykładach obłudny charakter wystąpienia delegata USA, który na posiedzeniu komisji dnia 15 sierpnia usiłował usprawiedliwić stanowisko swego rządu odmawiającego ratyfikacji protokołu genewskiego.

W artykule wstępnym pt. „Piąty pięcioletni plan rozwoju ZSRR” dziennik „Prawda” pisze, że zwołanie Zjazdu wielkiej partii Lenina-Stalina — inspiratora i organizatora zwycięstw socjalizmu w ZSRR — jest historycznym wydarzeniem w życiu całego narodu radzieckiego.

Naród radziecki — pisze „Prawda” — wita XIX Zjazd WKP(b) no wymi wspaniałymi zwycięstwami, zwarty i zespolony wokół partii komunistycznej, wokół genialnego wodza i nauczyciela ludu pracującego — towarzysza Stalina.

Dziennik podkreśla, że nowy plan pięcioletni jest dla wszystkich ludzi radzieckich konkretnym programem codziennej walki o umocnienie potęgi ojczyzny radzieckiej.

Realizacja planu pięcioletniego będzie wielkim krokiem naprzód na drodze rozwoju od socjalizmu do komunizmu.

MDM Nowej Huty

Piękne miasto socjalizmu wyrasta obok wielkiego kombinatu

WARSZAWA. — Zatwierdzony został projekt urbanistyczny śródmieścia miasta Nowa Huta. Już w wrześniu br. rozpocznie się pierwsze prace związane z budową dzielnicy centralnej 100-tysięcznego miasta — MDM-u Nowej Huty.

Śródmieście Nowej Huty składać się będzie z 7—8-piętrowych gmachów. Będą to przede wszystkim budynki mieszkalne. Pierwsze i drugie piętra zajmą reprezentacyjne placówki handlu uspołecznionego.

Centralnym punktem śródmieścia będzie plac, który powstanie wzdłuż osi obecnej szosy mogiłskiej.

Z centralnego placu miasta Nowa Huta prowadzić będą arterie komunikacyjne. Jedną z nich — centralną 60-metrowej szerokości — otwierającą perspektywę na widniejącą w dali, oddzieloną od miasta pasem zieleni, potężną sylwetkę kombinatu-giganta.

Ośrodkiem wypoczynku i sportu mieszkańców Nowej Huty będzie Centralny Park Kultury i Sportu. Wyposażony on zostanie m. in. w obliczki na 30 tys. miejsc stadion, sztuczne jezioro, baseny pływakie, boiska sportowe itp. Zbudowana tu

Na straży polskiego nieba stoi nasza potężna flota powietrzna Rozkaz ministra Obrony Narodowej

SZEREGOWCY, PODOFICEROWIE, OFICEROWIE I GENERALOWIE!

W dniu dzisiejszym siły zbrojne Polskiej Rzeczypospolitej Ludowej wraz z całym narodem obchodzą uroczystości Święta Lotnictwa.

Ludowe lotnictwo polskie zahartowane w walce o Polskę Ludową, ramię przy ramieniu z najpotężniejszym w świecie lotnictwem radzieckim przebyło wspaniałą drogę rozwoju i stanowi dziś większą niż kiedykolwiek siłę bojową stojącą wraz z całym wojskiem polskim na straży pokoju i niepodległości naszej ojczyzny i socjalistycznego budownictwa.

Objęcie przez Związek Młodzieży Polskiej szefostwa nad wojskami lotniczymi jest dowodem, dalszego zacieśniania się więzi między naszymi siłami zbrojnymi i narodem i zobowiązuje żołnierzy wojsk lotniczych do jeszcze bardziej wyteźnionej pracy nad podnoszeniem swego wykształcenia bojowego i politycznego.

SZEREGOWCY, PODOFICEROWIE, OFICEROWIE, GENERALOWIE WOJSK LOTNICZYCH!

Pozdrawiam Was w dniu Święta Lotnictwa Polski Ludowej i życzę dalszych osiągnięć w nieustannym rozwoju wiedzy wojskowej i politycznej, w doskonaleniu umiejętności technicznych i mistrzowskim opanowaniu nowoczesnego sprzętu lotniczego — w pracy nad stałym wzrostem gotowości bojowej wojsk lotniczych — w służbie ojczyzny, w służbie pokoju.

Nowa prowokacja

Aresztowanie syna M. Thoreza

PARYŻ. — Władze francuskie dopuściły się nowej prowokacji. Jak donosi agencja AFP, policja aresztowała 22 sierpnia br. syna sekretarza generalnego Francuskiej Partii Komunistycznej Thoreza pod zarzutem rzekomego „zamachu na bezpieczeństwo państwa”. Syn Thoreza został osadzony w więzieniu Sante.

zostanie również hala sportowa i wieża spadochronowa.

Pierwszy etap prac związanych z budową śródmieścia Nowej Huty został zakończony. Rozpoczął się dalszy etap — opracowywanie projektów architektonicznych oraz realizacja projektu.

9 mln. ludzi w Trizonii głoduje

NOWY JORK. — Dziennik „New York World Telegram and Sun” podaje, że w Niemczech zachodnich dotkniętych jest głodem około 5 milionów ludzi. Dziennik pisze, iż rząd Adenauera, który tak często chwali się, że „odbudował gospodarkę zachodnio-niemiecką”, musiał przyznać w swym przeglądzie rozwoju ekonomicznego kraju, że „18 proc. ludności Niemiec zachodnich stale nie dojada”.

BERLIN. — Jak donosi z Duesseldortu Agencja ADN, stowarzyszenie zwolenników porozumienia między Niemcami i walki o sprawiedliwy traktat pokojowy komunikuje, że dotychczas w Niemczech zachodnich włącznie z Zagłębiem Saary 8.234.031 obywateli wypowiedziało się w referendum ludowym na rzecz zawarcia traktatu pokojowego z całym Niemcami i przeciwko „układowi ogólnemu”.

Stan wyjątkowy w Teheranie

MOSKWA. — Agencja TASS donosi z Teheranu, że rząd irański postanowił 20 bm. wprowadzić stan wyjątkowy w Teheranie i w jego okolicach na okres 2 miesięcy, tj. do 21 października.

Gubernatorem wojskowym Teheranu mianowano generała Azini. Szefem głównego zarządu policji został mianowany były gubernator wojskowy Abadanu — generał Kemal.

Pozdrawiam członków Ligi Lotniczej i życzę im dalszych sukcesów w popularyzacji lotnictwa wśród młodzieży, w wychowywaniu młodych kadr sportowców lotniczych.

Niech żyje ludowe lotnictwo polskie — chluba naszego narodu!

Niech żyje nasza ukochana ojczyzna — Polska Rzeczpospolita Ludowa!

Niech żyje wódz narodu polskiego, nauczyciel i wychowawca ludowego Wojska Polskiego — Prezydent Bolesław Bierut!

Niech żyje choraży światowego obozu pokoju i postępu — Wielki Stalin!

Cz. p. o. Ministra Obrony Narodowej

(—) gen. broni
WŁADYSŁAW KORCZYC
Wiceminister Obrony Narodowej.

Depesza Prezydenta Bieruta z okazji święta narodowego Rumunii

Do Towarzysza dr PETRU GROZA Przewodniczącego Prezydium Wielkiego Zgromadzenia Narodowego Rumuńskiej Republiki Ludowej Bukareszt

Z okazji święta narodowego ósmej rocznicy wyzwolenia Rumunii przez bohaterką Armię Radziecką śię Wam. Towarzyszu Przewodniczącą, oraz narodowi rumuńskiemu najserdeczniejsze życzenia w imieniu narodu polskiego i swoim własnym.

Polska krocząca wspólnie z Rumunią drogą wiodącą ku socjalizmowi — życzę zaprzyjaźnionemu narodowi rumuńskiemu dalszych sukcesów we wspaniałym rozwoju gospodarczym i kulturalnym oraz w zabezpieczeniu trwałego pokoju, o który oba nasze narody wytrwale walczą pod przewodnictwem Wielkiego Chożącego Pokoju Towarzysza Stalina.

BOLESŁAW BIERUT

Także premier J. Cyrankiewicz wystosował depeszę z życzeniami do premiera Rumuńskiej Republiki Ludowej Gheorghe Deja oraz mfn. Spraw Zagranicznych, St. Skrzyszewski, do Simona Bughlei — min. Spraw Zagranicznych Rumuńskiej Republiki Ludowej.

Uroczysty koncert w Teatrze Narodowym

WARSZAWA. — Z okazji 8 rocznicy wyzwolenia Rumunii przez Armię Radziecką odbył się 22 bm. w Teatrze Narodowym uroczysty koncert, zorganizowany przez komitet współpracy kulturalnej z zagranicą.

Na koncert przybyli członkowie Biura Politycznego KC PZPR, członkowie rządu, przedstawiciele stronnictw politycznych, Wojska Polskiego i organizacji masowych.

Prezes Zarządu Głównego Związku Samopomocy Chłopskiej, sekretarz NKW ZSL, Ozga-Michalski wygłosił przemówienie, w którym zobrazował wielkie osiągnięcia narodu rumuńskiego w ciągu ostatnich ośmiu lat.

Po części oficjalnej odbył się koncert z udziałem wybitnych artystów rumuńskich.

Fala protestów przeciwko wojennemu „układowi ogólnemu” ogarnia coraz szersze kręgi społeczeństwa Niemiec zachodnich. Na zdjęciu: demonstracja młodzieży przeciwko „układowi ogólnemu” w okolicy Dworca Zachodniego w Kolonii. Napisy na transparentach głoszą: „Układ ogólny oznacza nędzę i śmierć. Traktat pokojowy — jedność i chleb”.
Fot. — CAF

Święto narodu rumuńskiego

Na zdjęciu: Gheorghiu-Dej w otoczeniu górników rumuńskich w czasie narady, zwołanej w celu omówienia najważniejszych spraw, dotyczących przemysłu węglowego oraz podniesienia stopy życiowej górników.

DNIA 23 sierpnia mija 8 lat od chwili wyzwolenia narodu rumuńskiego przez bohaterką Armii Radzieckiej. Dzień oswobodzenia Rumunii stał się jednocześnie dniem walki o nowe ideały, walki o pełne wyzwolenie narodowe i społeczne. Walkę tę podjęły masy pracujące zorganizowane i kierowane przez Rumuńską Partię Komunistyczną z Gheorghiu-Dej na czele.

Glód i nędzę bez granic cierpiał naród rumuński w okresie, kiedy kraj znajdował się pod władzą obcego kapitału. Akt ungodnienia najważniejszych przedsiębiorstw przemysłowych, bankowych, transportowych i ubezpieczeniowych, uroczystość w czerwcu 1943 roku, był śmiertelnym ciosem dla wyzwolaczy. Ten akt w połączeniu z reformą rolną 1945 roku — rozdzielono chłopom 1.109.000 ha ziemi — stworzył fundament pod budowę nowego, lepszego ustroju sprawiedliwości społecznej.

Z powodzeniem wykonane państwowe plany gospodarcze w latach 1949 oraz 1950 i pomyślna realizacja pierwszego okresu planu pięcioletniego oraz planu elektryfikacji przekształciły Rumunię w jeden wielki plac budowy.

Potężne budowie planu pięcioletniego, przy którym z całym poświęceniem i z nieopisanym zapałem pracuje naród rumuński, gigantyczny kanał Dunaj — Morze Czarne, 27 wielkich elektrowni, setki zakładów przemysłowych, nowe gazociągi, szyby naftowe, zmienia nie do poznania krajobraz dawnej Rumunii.

Jednocześnie szybko wzrasta stopa życiowa, poziom kulturalny i uświadomienie całego narodu. W roku 1941 było w Rumunii ok. 3,5 miliona analfabetów, dziś jest ich już niecały milion, przy czym 790 tys. uczy się obecnie czytać i pisać. W roku 1951 liczba studentów była

dwukrotnie wyższa niż w roku 1938. Liczba uczniów w szkołach zwiększyła się czterokrotnie. Uruchomiono przy zakładach przemysłowych i świetlicach ponad 5 tysięcy bibliotek. Wios otrzymała 12 tysięcy świetlic i domów lektury. Tych instytucji kulturalnych nie znala przedwojenna Rumunia. Bujnie rozkwita dziś sztuka i nauka.

Od kilku tygodni robotnicy i chłop rumuński dyskutują nad Projektem Konstytucji Rumuńskiej Republiki Ludowej, która utrwała wielkie zdobycze narodu. Entuzjastyczną i ofiarną pracą czeł naród rumuński nową konstytucją i 8 rocznicę swego wyzwolenia. (LS)

Za amerykańskie dolary

Hitlerowcy szkołą się w Hiszpanii

RZYM. — Dziennik „Avanti“ donosi z Barcelony:

Pewien wyższy oficer hiszpańskiego sztabu generalnego udzielił informacji w sprawie wzbudzenia i szkolenia na terytorium Hiszpanii b. oficerów i żołnierzy armii hitlerowskiej, którzy ukryli się licząc w Hiszpanii po klęsce rzeszy hitlerowskiej.

W pobliżu Saragossy urządzono obóz dla przeszkolenia b. żołnierzy i oficerów jednostek pancernych Wehrmachtu. Ana logiczny obóz organizowany jest koło Burges. Szkoleni tam będą b. żołnierze i oficerowie lotnictwa hitlerowskiego.

Organizowanie tych obozów rozpoczęło się po wizycie b. kanclerza Rzeszy, Papena, w Madrycie i po jego spotkaniu z Franco w maju bieżącego roku. Według wiadomości z tychże źródeł, część funduszy dolarowych wypłaconych Hiszpanii przez rząd USA na cele związane z realizacją Paktu Atlantycznego wydatkowana jest właśnie na utrzymanie obozów i żołnierzy, oddanych do dyspozycji b. wojskowych hitlerowskich.

Wybory... z ramienia Wall Street

W związku ze zbliżającym się w USA dniem 4 listopada, datą wyborów prezydenta, kampania wyborcza zajmuje na łamach amerykańskich gazet coraz więcej miejsca.

W poprzednich wyborach (rok 1948) na ogólną liczbę 94 milionów wyborców około połowa, bo 44 miliony, nie głosowała. 7.700 tys. wyborcom odebrano prawo głosu, bo nie uiszcili podatku wyborczego. Pod pretekstem analfabetyzmu, bądź też na skutek cenzury osiadłości usunięto od udziału w wyborach 4.800 tys. osób. 3.400 tys. wyborców nie oddało głosu, bowiem znajdowało się w podróży, 4.700 tys. — z powodu choroby, wreszcie — jak pisały wówczas gazety — 24 miliony wyborców „nie interesowały się wyborami”. Kandydat partii demokratycznej przeszedł 24 milionami głosów, tj. głosami około jednej czwartej ogółu wyborców.

Byłoby jednak błędem sądzić, że 24 miliony wyborców głosowało na kandydata wyrażającego ich interesy. Cały przebieg kampanii wyborczej w Stanach Zjednoczonych świadczy o niezłomności, że kandydaci dwóch głównych partii reakcyjnych — republikańskiej i demokratycznej — które od wielu dziesięcioleci obsadza ją stanowiska prezydentów, wiceprezydentów, gubernatorów, monopolizują mandaty członków kongresu i inne stanowiska w administracji rządowej — wyrażają w rzeczywistości interesy garstki potentatów Wall Street, sprzeczne z interesami narodu amerykańskiego.

Dla obecnych władców USA — wielkich monopolii — istnienie dwóch partii, zmieniających się u steru władzy, przedstawia dużą wygodę, pozwala bowiem oszukiwać masy, stwarzać złudzenie, że mają one do

wyboru różnych kandydatów i że mogą wywierać wpływ na życie polityczne kraju w drodze głosowania na tę czy inną partię.

W lipcu obie partie wybrały na zjazdach swych kandydatów na prezydenta i wiceprezydenta.

Angielska gazeta burżuazyjna „Manchester Guardian” pisała, że chicagowski zjazd partii republikańskiej dzielił się w rzeczywistości na dwa zjazdy: oficjalny zjazd partii nazwany przez korespondenta „cyrkiem”, w którym zasiadali ludzie „mogący wpłynąć jedynie na samych siebie i stanowiący posłuszną trzódę” — i drugi zjazd, obradujący w komfortowym hotelu chicagowskim, a nazwany przez korespondenta „radzą bogów”. W „radzie” zasiadali: Wintrop Aldrich, prezydent rockefellerowskiego „Chase National Bank”; przedstawiciel bankierskiego imperium Morgana, Thomas Watson, były wielbiciel Hitlera, obecnie zaś zwolennik faszyzacji USA i krajów zachodnich; Henry Ford II, który zaoferował delegatom zjazdu 150 nowiutkich samochodów, wreszcie osławiony John Foster Dulles. I właśnie „rada”, nie zaś „cyrk” zdecydowała o kandydaturze Eisenhowera — mianowca Morgana, Rockefellerów, Dupontów, Mellonów, Fordów.

W dwa tygodnie później w tym samym Chicago odbył się zjazd partii demokratycznej, w którym według doniesień prasy brało udział 150 milionerów. Zgodnie z wolą Wall Street na zjeździe wysunięto kandydaturę gubernatora stanu Illinois, Stevensona.

Było to od dawna z góry ukartowane. Tuba Wall Street — gazeta „New York Times” reklamowała i popularyzowała Stevensona już w marcu br. 31 marca „przepowiedział” wysunięcie jego kandydatury Walter Lippman. I w „decydującym momencie” Harriman wycofał swą kandydaturę, opowiadając się za Stevensonem.

Zarówno Stevenson, jak i Eisenhower są zwolennikami kontynuowania ultrareakcyjnego agresywnego kursu amerykańskiej polityki. Obaj są rzecznikami dalszego wyścigu zbrojeń, domagają się kontynuowania polityki agresywnego paktu atlantyckiego, kontynuowania amerykańskiej interwencji w Korei, ingerencji w sprawy wewnętrzne innych krajów, pozostawienia w mocy antyrobotniczej ustawy Tafta-Hartleya, prześladowania wszystkich elementów postępowych, wszystkich obrońców pokoju.

Przebieg obecnej kampanii wyborczej jeszcze raz przekonuje szerokie masy, że w kraju panuje dyktatura najbardziej agresywnych kół Wall

Street. Ale w USA rosną siły, wyrażające interesy szerokich mas ludności. Do kampanii wyborczej stopniowo włącza się partia postępowca, walcząca o zaprzestanie wyścigu zbrojeń, o interesy ludzi pracy, o pokoj i bezpieczeństwo narodów. Wodzireje Wall Street usiłują sparaliżować działalność partii postępowej, w szeregu stanów pozbawiają ją ze względów „formalnych” prawa udziału w kampanii wyborczej, uniemożliwiają jej prowadzenie agencji, występowanie przez radio, pro wadzą przeciwko niej zacieklą nagonkę.

Niezależnie od wyniku zbliżających się wyborów, można stwierdzić, że przyszłość USA należy do sił postępu stojących w obronie interesów narodu, nie zaś do reakcyjnych partii, które pozostają na żółdnie Wall Street, które są wrogami własnego narodu i wszystkich narodów świata.

J. Mrow.

JADWIGA Z ŁÓDZI: — Doskonałym domowym środkiem na łupież jest nalewka z pokrzywy. Można ją sobie samemu przyrządzić w następujący sposób: świeżą lub zauszoną pokrzywę wraz z korzeniami trzeba drobno pokrajać i zalać czystą wódką. Po naciągnięciu (dwa, trzy tygodnie) nalewkę odcedzić i nacięrać nią głowę przynajmniej raz w tygodniu.

Odpowiadamy:

ELFREDA K. — Żechce Pani zwrócić się do wydziału Społeczno-administracyjnego przy prezydium Powiatowej Rady Narodowej, Łódź, ul. Piotrkowska 90.

WACŁAW KRYSZTOFIK, ŁÓDŹ I. — Liceum Kinetyczne znajduje się w Krakowie. Istnieją również przy Centralnym Zarządzie Kin w Warszawie korespondencyjne kursy dla kinoperatorów.

WIESŁAW TARNASKI. — Radzimy zwrócić się po informacje do Ligii Morskiej, Zarząd Okręgowy, Łódź, ul. Piotrkowska 125.

BEZRADNY Z POZNANIA. — Trudno nam jest radzić w sprawach czysto osobistych. Naszym zdaniem powinien Pan za wszelką cenę starać się naprawić błąd. Tak bowiem trzeba nazwać Pana postępek. „Koleżance” należy wypraszować, że nie ma celu podtrzymać dalszej znajomości.

LONGIN BRZEKOWSKI. — Radzimy zwrócić się do poradni przeciwleptycznej, Łódź, ul. Narutowicza 86, do dr. Dobrowolskiego. Niewątpliwie otrzyma Pan pomoc i opiekę.

Kot w ONZ

Amerkanie hodują w ONZ-cie żywą maskotkę — kota imieniem „Anthony”.

Niebywała wygodę mają z tym

„Anthony”.

gdyż mogą stałe kota w y k r e

c a ó ogonem...

M. G.

Codzienna nowelka „Expressu“

Nieszczęście starego Tung-Pao

Kiedy jajeczka jedwabników zmieniały się już w gąsienice, zapanowała w całej wsi wielka radość. Jednakże nie słychać było ani śpiewu, ani głośnych rozmów. Chłopi unikali się, a kiedy przypadkiem jeden spotkał drugiego, pozdrawiali się jak można najciszej, ażeby nie przeszkadzać plochliwej i bardzo wrażliwej bogini, opiekującej się gąsieniczkami.

Stary Tung-Pao uczcił ten dzień zapaleniem kilku czerwonych świec przed posążkiem domowego boga.

Ah Vier i Toto poszli w pole, ażeby nazbierać kwiatów, którymi ozdobiono potem brzegi kosów, pełnych maleńkich stworzeń.

Ceremonia była święta, a taka stara jak same Chiny. W tym dniu zaczynała się walka ze złą pogodą i nieszczęściem — a walka ta miała trwać cały miesiąc.

Gąsieniczki pełzały w koszach i wyglądały bardzo zdrowo. Aczkolwiek ochłodziło się znacznie, nie zaszkodziło to gąsieniczkom Tung-Pao.

Cała wieś żyła w radosnym napięciu. Często słychać było głośne śmiechy. Nawet radośniejsze szemrały teraz przepływający przez wieś potok.

A jedwabniki starego Tung-Pao rosły pięknie i stawały się coraz tłustsijsze. Ważyły teraz prawie sto funtów. Przez dwa dni i przez dwie noce nikt z całej rodziny Tung-

Pao nie zmrzążył oka. Gąsienice zjadały dzień nie siedem wielkich koszy liści morwowych. Nikt nie mógł przewidzieć z góry, ile jeszcze będą potrzebowały, zanim zaczną przemieniać się w poczwarki.

Cena liści wzrosła w międzyczasie do czterech dolarów za kosz. A ponieważ zabrakło pieniędzy, stary Tung-Pao musiał zastawić swój ostatni kawałek plantacji drzew morwowych za śmiesznie niską sumę stu dwudziestu dolarów. Jednakże stary chłop pocieszał się nadzieją, że zbiór przyniesie mu najmniej pięćset funtów kokonów.

Nareszcie gąsienice zaczęły pełzać po gałęziach drzew, ażeby zmieniając się w poczwarki, wydzielać substancję, która krzepnie i tworzy kokon...

Zniwo tego roku było niesłychanie bogate. Cała rodzina Tung-Pao, spoglądając na stertę śnieżnobiałych kokonów, promieniała z radości.

Radość panowała również i we wszystkich innych chatach wsi. Kobiety i dzieci hałasowały po ulicach — wszystkim marzyły się okrągłe srebrne dolary — zapłata za kokony.

Marzono o tym, że znów będzie można wykupić z zastawu zimowe suknie i płaszcze. I aż ślinka ciekła im z ust, kiedy u przytłumiali sobie, jak wspaniała będzie uczta w dzień głównego święta...

Do chaty starego Tung-Pao przyszli naj-

bliżsi, gratulując mu obfitego zbioru. Szczególnie miłym gościem był Hang-Tsai-Fu, który przyniósł ciasto, owoce i solone ryby, upominki naprawdę rzadkie i wspaniałe.

Kiedy Hang i Tung-Pao usiedli potem nad brzegiem strumyka, zapytał Hang:

— Tung-Pao, czy chcesz kokony te sprzedać, czy też rozmotasz je sam?

— Naturalnie, że sprzedam je! — odpowiedział stary Tung-Pao, nie bardzo rozumiejąc do czego zmierza jego przyjaciel.

— Ale kto je załupi? — zapytał Hang, wskazując znacząco na budynek, w którym odbywał się zazwyczaj targ na kokony. — Fabryki wstrzymują swoją pracę ze względu na wojnę, grożącą nam ze strony Japonii...

I oto zmienili się nagle radosny nastrój wsi. Nadchodziły wiadomości, że żadna z fabryk nie chce przystąpić tego roku do pracy.

Zamiast kupców, którzy zazwyczaj o tym czasie zjawiali się we wsi, przybyła zgraja wierzycieli oraz urzędników podatkowych, grożąc Tung-Pao i innym, że jeśli nie wywiążą się ze swoich zobowiązań pieniężnych, dostaną się za kraty. Jednakże żaden z nich nie chciał przyjąć kokonów zamiast pieniędzy.

Nareszcie zaświtał promień nadziei. Ktoś dowiedział się, że fabryki w Wussu kupują tak jak dawniej kokony.

Miejscowość ta oddalona była około stu li (1 li równa się 644 metry). Ale nie było innego wyboru, bo kokony musiały być sprzedane, ażeby zaspokoić wierzycieli. Zebrała się rada rodzinna, ta zaś postanowiła wyhajując na tę podróż łódkę.

Pięć dni potem wrócili wysłańcy z jednym nie sprzedanym jeszcze koszem kokonów.

Opaśli fabrykanci wykorzystali sytuację. Zaczęli postępować z konsekwentną bezwzględnością i płacili grosze, tak że stary Tung-Pao, któremu odrzucono sto funtów kokonów, dostał za swój towar zaledwie sto jedenaście dolarów.

Kiedy odliczył kosztą podróży, pozostało mu sto dolarów — suma nie wystarczająca nawet na zapłacenie długu, zaciągniętego na kupno liści morwowych.

Stary Tung-Pao był tak nieszczęśliwy, że rozchorował się poważnie i trzeba go było odnieść do domu.

I tak się stało, że z powodu zbyt wielkich zbiorów, nieszczęście nawiedziło starego chłopca i wszystkich mieszkańców jego wsi, którzy jeszcze bardziej popadli w długi.

Tung-Pao stracił swoją plantację drzew morwowych. Nikt nie zapłacił mu za jego pracę i bezsenne noce.

— Bardzo skrzywdził nas los — powiedział do Hang-Tsai-Fu, który odwiedził go w czasie choroby.

Ale Hang potrząsał głową:

— Żle powiedziałeś, bracie. To nie los nas skrzywdził, ale źli ludzie: fabrykanci, kupcy i bogacze z Wussu. Ale przyjdzie może czas, że sprawiedliwość nastanie również dla nas, biedaków.

— Mówisz? — ożywił się nagle stary chłop.

A Hang dokończył poważnie:

— Przyjdzie, ale będziemy musieli walczyć o tę sprawiedliwość społeczną, a nie czekać na nią z założonymi rękami...

(Opr. z chińskiego R.)

W mrokach snacji

„Chłop” z... Marszałowskiej

„Mój mąż zapisał na śniadanie Hutten-Czapskiego, Zychlińskiego i helmińskiego”.

„Na świętym u nas: Hutten-Czapski Eustachowie Sapiehowie, książę Włodzimierz Czertwiński, Piłsudski, Szepetycki, Roniker...”.

„Śniadanie drugie w „Europie”.

„Hutten-Czapski, Zychliński. O godzinie 8 wieczorem kolacji w „Empire”.

„Jadłam drugie śniadanie z Dominikiem Jezewskim i Hutten-Czapskim. Przymiaraka u Hersego. Czekolada”.

Przytaczamy tu fragmenty z „Dziennika arysbkratki”, pisanego ręką Zofii Niemojewskiej z Marchwacza.

A kto to jest Hutten-Czapski? W spisie posłów sejmu, wybranego w r. 1910 w rubryce „zawód względnie stan”, obok nazwiska pana Hutten-Czapskiego znajduje się słowo — „rolnik”.

Pan Hutten-Czapski jako b. „chłopski poseł” ma bardzo charakterystyczny rodowód. Ojciec jego był pupilem kajzera Wilhelma II, dygnitarzem na jego dworze i posłem do pruskiego Landtagu.

Samalek zaś, posiadający w Polsce przedwrześniowej niejedyn kluczy wsi, dochrapał się w ostatniej wojnie szlif pułkownikowski, zajął stanowisko szefa wydziału prasowego i szefa ekspozytury II korpusu watażki Andersa. Dziś mieszka w Paryżu, przewodzi jednemu ze szmatławców emigracyjnych i wysługuje się za dolary wywiadu anglo-amerykańskiemu.

Taki to „chłopski poseł” wraz z setką jemu podobnych reprezentował w sanacyjnym sejmie Sławojka-Składkowskiego interesy... polskiej wsi. (r.)

Cecylia zwyciężyła samą siebie

Pieśń w polu

Poniżej podajemy w skrócie reportaż ze spółdzielni rolniczej w Krzekotowicach (woj. poznańskie), zamieszczony na łamach „Komsomolskiej Prawdy” (nr 192).

WCZESNYM rankiem zbudził Cecylię niezrozumiały hałas. Gdzieś niedaleko domu warkotał motor. Nie od razu się zorientowała. Spojrzała na śpiącego ojca i nagle przypomniała sobie dzień wczorajszy. Naraz rozjaśniło się jej w głowie: traktor.

W pośpiechu narzuciła na siebie jakąś sukienkę i nie uczesana pędem pobiegła w pole. Pełną po woli traktor wydał jej się jakąś warczącą, drapiezną bestią.

Usta traktorysty rozchyliły się w szerokim uśmiechu powitalnym. Usmiech ten szybko zgasł i na twarzy wystąpił wyraz zdziwienia, kiedy traktorzysta napotkał oczy dziewczyny. Złe to były oczy. Wyrażały niezyczliwość, jakiś ślepy upór i zdecydowanie.

— Po jakimś diabła przyjechał cię?

— Jak to po jakimś? — zdziwiony chłopak zatrzymał maszynę. — Przecież między zaorał.

— Nie dam!

— Jak to nie dasz? Przecież się sami wczoraj zapisali do spółdzielni.

I zdecydowanym ruchem nacisnął pedał akceleratora. Koła wjechały na miedzę.

I tu stało się coś, co do reszty zbliżyło go do tropu. Dziewczyna rzuciła się pod traktor.

Ledwo zdolał zahamować. — I co tu zrobisz z nieświadomym elementem. Cienna masa!

Traktorzysta machnął ręką i zaklął maszynę.

Długo patrzyła na oddalający się traktor, którego żelazne ciało lśniło w promieniach słońca. Opodał drogi pozostał pas zoraanej ciałny. Widocznie traktorzysta próbował prace plugu. Cecylia zanurzyła dłoń w cieple, pulchnej ziemi. Jaka głęboka orka! I w duszy jej zafiliło się niejako jeszcze uczucie już to ciekawości, już to szacunku dla tej zadziwiającej, potężnej maszyny, dla młodego, wesołego traktorysty. I w maszynie, i w traktorzyście kryła się jakaś nowa, nieznaną siłą, przyciągająca jak magnes.

PCK rozwija szeroką działalność oświatowo-sanitarną

Poważną rolę w podnoszeniu na wyższy poziom zdrowotności społeczeństwa polskiego spełnia prowadzona na szeroką skalę przez Polski Czerwony Krzyż działalność oświatowo-sanitarna. Przez tysiące odczytów, pogadanek, liczne wystawy i wydawnictwa, PCK zaznajamia setki tysięcy ludzi przy zasadach higieny osobistej, niebezpieczeństwem chorób zakaźnych oraz metodami ich zwalczania.

Dużą popularnością wśród mieszkańców wsi i miast cieszy się 13 ruchomych wystaw podsumowujących osiągnięcia Polskiej Ludowej w dziedzinie opieki nad matką i dzieckiem oraz obejmujących zagadnienia walki z gruźlicą, chorobami wenerycznymi i alkoholizmem.

W pierwszym półroczu br. wystawy te w ponad 300 miejscowościach odwiedziło blisko 700 tysięcy osób.

kaś nowa, nieznaną siłą, przyciągająca jak magnes.

Nie od razu chłopci z Krzekotowic postanowili założyć spółdzielnię. W sąsiednich Gębicach była już spółdzielnia, której członkom żyło się znacznie lepiej niż w okresie indywidualnego gospodarowania. Często krzekotowiaczy chodzili tam, oglądali wszystko, po cichu zazdrościli, a jednocześnie trochę się bali: a może będzie gorzej?

Tego dnia, kiedy w Polsce zrodziła się jeszcze jedna spółdzielnia produkcyjna, ojciec Cecylii chodził milczący, osowiały. Siedział przy oknie, palił i nad czymś rozmyślał. Cecylia wiedziała nad czym.

W młodości fernal Wincenty Marszałek marzył o własnym skrawku ziemi. I dopiero po wojnie został samodzielnym gospodarzem. A teraz ziemia w spółdzielni będzie wspólna.

I chociaż rozum dyktował mu, że będzie lepiej, to jednak w sercu rozgościł się lęk. Rozstanie z własną ziemią, to jak gdyby rozstanie z bliskim człowiekiem.

Cecylii żal się zrobiło ojca.

Ale kiedy opowiedziała ojcu poranny wypadek z traktorem, stary Wincenty rozgniewał się.

— Trzeba było puścić. Teraz śmiać się z nas będą. Już lepiej żyć sobie po cichu.

Niedługo jednak Cecylii żyło się „po cichu”.

Wszystkie zadziwiające przemiany w życiu wsi, przemiany, które nagle rozszerzyły ustalony od wieków wąski horyzont myślowy chłopstwa, przybrały w świadomości dziewczyny postać traktora. Teraz już nie mogła słuchać obojętnie warkotu maszyny. Zawsze urywała chwilkę wolnego czasu, aby choć okiem rzucić na traktor. Kiedy orał, często szła wzdłuż brzozy i ręką mierzyła głębokość orki...

Po skończeniu jesiennych robót polnych traktorzysta na odjeźdźnym pokazał Cecylii zatłuszczoną gazetę.

— Masz, przeczytaj — wskazał palcem jeden z artykułów. — Tu jest napisane o traktorystkach województwa poznańskiego.

Ten moment stał się w życiu Cecylii zasadniczym. Postanowiła sama zostać traktorzystką.

W ośrodku przyjęto ją serdecznie. Cecylia Marszałek uczyła się z prawdziwą chłopską zaciętością. Im lepiej poznawała skomplikowany organizm traktora, tym bardziej się jej podobał.

Do wsi rodzinnej przyjechała jak zwycięzca. I rzeczywiście: zwyciężyła przecież samą siebie, zwyciężyła panującą przekonanie o roli i przeznaczeniu kobiety.

Ludzie wylegli z domów. I każdy uśmiecha się do niej. A przecież za ledwie rok temu brali ją na języki, że niby baba chce z siebie zrobić chłopca. Ale przez ten rok spółdzielnia nabrała siły, wzrosła ilość maszyn rolniczych, zbudowano klub, i ludzie zaczęli lepiej żyć. A równolegle ze zmianami w życiu nastąpiły przemiany w poglądach.

W lipcu r. ub. odbyło się w ośrodku maszynowym zebranie. Władysław Lipiński przekazywał Cecylii Marszałek sztandar przechodni najlepszemu traktorysty. Było mu trochę ciężko, ale się przemógł i z całej go serca uściłnął dłoń kobiety, która go zwyciężyła. Po zebraniu odprowadził ją do domu.

— A pamiętasz, jakieś mnie nie puściła na pole?

— Pamiętam. A tyś mi nawymyślał od ciemnej masy. A teraz spróbuj, powiedz to komukolwiek z naszej spółdzielni, to już ci na sucho nie ujdzie.

Na pożegnanie powiedziała ze wzruszeniem:

— Dziękuję ci, Władku, za wszystko, a twoją gazetę schowałam na wieczną pamiątkę.

L. Poczywałow

Złot trwa! Czynnem utrwalają słowa ślubowania

Benke pracuje w Dolnośląskich Warsztatach Naprawczych w Wałbrzychu już od 3 lat. W pracy zawodowej osiąga doskonałe wyniki, wyrabiając średnio 150 proc. normy. Benke był na Zlocie Młodych Przemysłowców w Warszawie. Po powrocie zobowiązał się pracować jeszcze lepiej, aby przedterminowo zrealizować zadania Planu 6-letniego. CAF — fot. Kuperman

W Zakładach Przem. Dzierwiarskiego im. Ofiar 10 Września w Łodzi niektórzy młodzi robotnicy nie wykonywali norm produkcyjnych.

Po Zlocie postanowili nie zawieść zaufania pokładanego w młodzieży i stać się pełnowartościowymi robotnikami. I tak kol. Marian Grabuśki zamiast 75 proc. wykonuje teraz 120 proc. normy, a kol. Henryk Wojtczak podwyższył swoją produkcję z 72 na 115 proc. W ten sposób przyłączyli się do produkcji młodzi robotnicy swoich zakładów.

Brygada szturmowa z Zakładów Przem. Dzierwiarskiego im. W. Głazewskiego w Łodzi wykonała zobowiązania złotowe w 244 proc. i to na 49 dni przed terminem. Za swoje osiągnięcia otrzymała ona propozycję przechodni Zarządu Głównego ZMP.

Ostatnio młoda załoga szwalni zobowiązała się podnieść jakość o 5 proc. i zmniejszyć o 2 proc. ilość odpadków. Na krajalni zobowiązano się dać dodatkową produkcję wartości 27.240 zł.

Koledzy Edward Winkowski i Henryk Grad z ZPW im. Ludwika Waryńskiego zobowiązali się, że nie będą gorsi od innych. Jak postanowili... tak pracowali. Teraz Winkowski wykonuje 122 proc., a Grad 115 proc. normy. (Gor)

Rozpoczyna się drugie półrocze nauki

Znajomość języka rosyjskiego

ułatwi nam podniesienie kwalifikacji zawodowych

Z coraz szerszym zrozumieniem i zainteresowaniem całego społeczeństwa spotyka się prowadzona przez Towarzystwo Przyjaźni Polsko-Radzieckiej nauka języka rosyjskiego.

W pierwszym półroczu br. na terenie całego kraju w zakładach pracy, w indywidualnych gromadach, PGR i spółdzielniach produkcyjnych zorganizowano 2.700 kursów.

Po przerwie, która nastąpiła w nauce w okresie miesięcy letnich, od 1 września br. kursy te zostaną wznowione. Ponadto uruchomionych będzie kilka nowych kursów, na których naukę pobierać będą także tysiące robotników, chłopów i inteligencji pracującej.

Nauka języka rosyjskiego, języka przodującej techniki i kultury, uodstępnie bezpośrednio korzystanie z przebogatej źródłowej materii i staje się niezastąpioną pomocą w nauce i w pracy.

Kursy otwierają przed słuchaczami drogę do podniesienia swoich kwalifikacji zawodowych i wiadomości politycznych, do szybszego awansu. Wielu robotników, racjonalizatorów i przodowników pracy w znacznej mierze swoje dotychczasowe osiągnięcia w produkcji zawdzięcza nabytej na kursach znajomości języka rosyjskiego.

Np. w Nowej Hucie, gdzie prowadzi się obecnie ponad 20 kursów, robotnicy i technicy przekonali się, jakim ułatwieniem w pracy jest znajomość języka rosyjskiego. Franciszek Bachełek dzięki pilnej nauce mógł w swoich badaniach nad ulepszeniem aparatu kontrolnego pomp wytryskowych posługiwać się techniczną literaturą radziecką. Dzięki temu wprowadził on szereg ulepszeń.

Spawacz K. Okońska, która już w tej chwili wykonuje przeciętnie 180 — 200 proc. normy, mówi:

— Uczę się języka rosyjskiego, by poznać metody pracy radzieckich spawaczy i jeszcze bardziej podnieść wydajność swej pracy...

Wielu spośród słuchaczy kursów dzięki zdobywaniu znajomości języka rosyjskiego oraz studiowaniu fachowej literatury radzieckiej mogło podnieść swoje kwalifikacje i używać avar. Do takich należą pracownicy huty „Silesia” F. Paruzel i P. Płonia, którzy otrzymali stanowiska mistrzów.

Nieocenioną pomocą jest literatura radziecka dla rolników i hodow-

ców. Uczestnik kursu przy stacji hodowlano-badawczej w Radzikowie, woj. warszawskie, D. Kosmański może korzystać obecnie w swoich badaniach nad poprawą gatunków owoców z bogatych doświadczeń radzieckich.

— Poza słuchaczami kursów wielu

ludzi pracy uczy się języka rosyjskiego indywidualnie. Tym z pomocą przychodzi Polskie Radio, regularnie nadające popularnie opracowane lekcje.

Dla uczących się indywidualnie oraz dla radiosluchaczy jesienią zostaną zorganizowane egzaminy, które pozwolą uczącym się na sprawdzenie swoich wiadomości, wskażą im najlepsze źródła, z których mogą korzystać w czasie pracy oraz nakreślą im dalsze możliwości nauki.

W Domu Matki i Dziecka

Nie odczują braku ojca

W głębi ogrodu przy ul. Zgierskiej 215 stoi jasny, świeżo wyremontowany budynek. Sprawa wrażenie domu wypoczynkowego. Przez ukwiecony taras wchodzimy do sali jadalnej, gdzie przy stole — jest właśnie pora obiadu — siedzi kilkanaście młodych kobiet.

Trafiły one do Domu Matki i Dziecka, ponieważ waż nie mają rodziny. Ale rodzinę zastępuje tu personel, otaczając je serdeczną i troskliwą opieką w okresie, gdy spodziewają się rozwiązania. Niektóre z nich są już matkami, ale pozostaną tu jeszcze do pełnego wykorzystania ustawowego urlopu macierzyńskiego.

— Jakkolwiek jest mi tu bardzo dobrze — mówi Halina M. — chciałabym, aby te trzy miesiące jak najszybciej minęły, bo tęsknię już do pracy. Wrócić tam, gdzie pracowałam dotychczas, a swojego syneczka oddam do żłobka. Nie martwię się, że mój syn odczuje

brak ojca. Dzięki opiece naszego państwa ludowego z pewnością zdolam go wychować na wartościowego obywatela — mówi z mocą.

Po obiedzie kobiety wracają do swoich zajęć. Niektóre pomagają krawcowej przy szyciu bielizny, inne znowy przy lekkich czynnościach gospodarskich, a te, które czują się jeszcze słabo — słuchają radia lub czytają.

— A oto nasze pociechy — objaśnia kierowniczka Słoborska, gdy wchodzimy do pokoju na górze. Ten przy drzwiach, Henio, jest zawsze uśmiechnięty i nigdy nie płacze. Przeważamy go „Miziołek-Koziołek”. Jest naszym ulubieńcem...

Przyczyna dobrego humoru Henia rzuca się od razu w oczy. Dziecko leży w czystym łóżeczku, w wygodnych, niebieskich śpioszkaach, które doskonale harmonizują z kolorem jego oczu, a w poprzek łóżeczka uwiazana jest na wstążce kauczuko-

wa grzechotka, która mocno absorbuje młodego obywatela.

W tej chwili nadchodzi pielęgniarka z butelkami. Mizio, starszy nieco od Henia, wie już dobrze, co wróżą te naczynia, dlatego momentalnie podnosi krzyk na ich widok. Ale Mizio otrzyma jedzenie z innej butelki, tej, w której znajduje się odywka, przepisana przez panią doktor.

Państwowy Dom Matki i Dziecka nr 2, mimo że go przeprowadzce z ul. Cmentarnej do nowej siedziby przy Zgierskiej 215 jest wciąż jeszcze w trakcie organizacji, sprawia już obecnie wrażenie rodzinnego domu.

Mieszkanki jego czują się tu dobrze jakby były właśnie członkami jednej wspólnej rodziny. Samorządnie garną się do każdej roboty, dostępnej dla kobiety w okresie pierwszych miesięcy macierzyństwa. Oceniają bowiem ogromną pomoc,

jaką daje im i ich dzieciom państwo ludowe.

— Ileż to kosztuje chociażby samo jedzenie dla nas i dla dzieci? — zastanawia się Jadzia.

— A cały ekwipunek, który otrzymujemy tutaj? Bielizna, odzież, nawet ciepłe sweterki wczoraj nam rozdano! — dodaje Justynka.

— O takim Domu przed wojną nawet nie słyszano. Wtedy urodzenie dziecka było dla kobiety niezamężnej czymś karygodnym. Wyprzedzono ją za to z pracy, a często i z domu na skutek przesądów. Dziewczyna taka musiała poniewierać się w głodzie i nędzy, a jakże często popełniała samobójstwo — mówi z uniesieniem Teresa.

— Masz rację, dlatego powinniśmy się starać po wyjściu stąd jeszcze lepiej pracować, aby w ten sposób odwdziżyć się za tę wszechstronną opiekę, jaką nam daje państwo — kończy rozmowę Stasia. (Gor)

„Metrobudowa” buduje wspaniałe hotele dla swych robotników

W kilku punktach Warszawy dobiega końca budowa dalszych hoteli robotniczych dla pracowników budujących metro warszawskie.

Na ulicy Stalingradzkiej buduje się jeden z najnowocześniejszych hoteli robotniczych w Polsce. W dwóch wielkich 5-piętrowych blokach, w obszernych, wyposażonych w nowoczesne urządzenia dwuosobowych pokojach zamieszka kilkaset robotników warszawskiego metra. Hotel ten posiadać będzie również świetlice, stołówkę, bar mleczny, własne sklepy, pralnię itp.

Na innym krańcu miasta, przy ul. Okopowej, wyrasta całe miasteczko hoteli robotniczych, przeznaczonych m. in. dla robotników „Metrobudowy”. W dużych pięciopiętrowych budynkach zamieszka tu ok. tysiąc robotników.

Osiedle to wyposażone jest we wszelkie urządzenia socjalne. Świetlica, stołówka, sklepy, pralnia, wszystko to mieścić się będzie w specjalnie wybudowanych na ten cel pomieszczeniach. Kilka budynków przeznaczono na mieszkania dla robotników posiadających rodziny.

Tam, którą pobiegnie kolej podziemna

Rozmawiamy z budowniczymi metra

(korespondencja własna)

RUCH uliczny w stolicy wzrasta się stale i wzrasta w miarę powstawania nowych fabryk i osiedli mieszkaniowych. Warszawa jest najruchliwszym miastem w Polsce, ponieważ każdego dnia setki tysięcy ludzi przebywać musi kilometry odległości, dzielące ich domy od miejsca pracy, centrów sklepowych, teatrów i kin. Stąd przysłowiowy pośpiech warszawiaków, którzy w ciągłej walce z czasem szturmuje przeladowane tramwaje, autobusy i trolejbusy.

Jedynym, na miarę potrzeb stolicy, rozwiązaniem trudności komunikacyjnych jest budowa szybkiej linii kolejki podziemnej, która zdolna będzie przewozić do 40 tys. ludzi na godzinę w jednym kierunku, uwalniając Warszawę z nadmiernego tłoku.

Budowa metra warszawskiego została już rozpoczęta. Jest to jedna z największych inwestycji Planu 6-letniego, której wykonanie odpowiada, pod względem kosztów i pracy, wydatkom, jakie pochłonęłyby budowa kilku dużych mostów przez Wisłę.

W różnych miejscach Warszawy

wyrośli w ostatnich miesiącach charakterystyczne wieżozłoty górnicze, które znaczą przyszłą drogę linii metra, a w tej chwili stanowią wyłoty szybów, służących do wydobycia gleby z tunelów budującej się kolejki podziemnej.

„SALCESON WARSZAWSKI”

— Dotarliśmy już do pokładów gruntu, które dotychczas nie były jeszcze widziane przez człowieka w ich naturalnym układzie — mówi przedstawicielowi prasy naczelny inżynier „Metrobudowy”, Wicherzycki.

Okazało się, że pod domami Warszawy, na głębokości kilkudziesięciu metrów, płynie wiele małych rzeczek i strumyków, których wody, zmieszane z piaskiem, wdzierają się w każdą szczelinę wykopu. Górniczy ze Śląska, którzy przybyli, aby pomóc w pracy, nazwali te grunty „salcesonem warszawskim”, bowiem w przekroju gleby przepływają warstwy gliny i łu z warstwami wodonośnego piasku, zwanego kurzwą.

Toteż na 15 szybach, które są w budowie, musiano zastosować 5 różnych systemów wciągania się pod ziemię i umacniania ścian podziemnych.

— Nauczylimy się tej pracy — mówi inż. Wicherzycki — od budowniczych wspaniałego metra w Moskwie i Leningradzie, którzy udzielił mi nie tylko praktycznych wskazówek, lecz również dostarczył typowej dokumentacji i doskonałego sprzętu technicznego.

NOWE METODY PRACY

Pierwsze moje spotkanie na szybie przy Placu Teatralnym potwierdziło te słowa. Kierownik szybów Klemens Czernek z Siemianowic przyznaje otwarcie:

— Mimo że jestem górnikiem od 38 lat i wiele już nakopałem się szybów na Śląsku, to jednak w Warszawie spotkałem się z nowymi metodami pracy. My, górniczy ze Śląska, uczymy robotników warszawskich naszej górniczej metody budowy szybów, ale wszyscy razem poznaliśmy nowe metody pracy, przekazywane nam przez budowniczych metra moskiewskiego, jak np. meto-

dę studni opuszczanych, pracy przy pomocy sprężonego powietrza i zamrażania.

— Przy pomocy tych środków przedarliśmy się przez „salceson warszawski” aż do poziomu, na którym pojedzie metro — uśmiecha się stary szybar.

NA DNIĘ SZYBU

Opuszczamy się na dno szybów, gdzie na przedku pracuje mieszana brygada robotników z Warszawy i górników ze Śląska.

Tam, gdzie za 3 lata przebiegać będą podziemne ekspresy, słychać tęraz przez całą dobę stuk młotów pneumatycznych i grotów, wrębujących się w glebę. W wilgotnym szybie górniczy unosi głowę na widok niespodziewanego gościa, a brygadziści Jan Grobasz ociera zabłoconymi rękawami spocone czoło.

— Musimy szybko obudowywać każdy cal wykopu, aby nie wdarła się kurzawka i nie zalała szybów — mówi brygadziści. Toteż pracujemy całą dobę, na kilka zmian. Kurzwą zatrzymaną z boków może się wedrzeć od spodu i tylko nieprzerwaną pracą możemy posuwać się metr po metr, budując tunele dla przyszłej kolei.

— U nas nie ma robotników niewykwalifikowanych — dodaje — Młodzi uczy się na kursach dla rębaczy i zładowaczy, a praktykuje przy nas. Gdy się już poduczają, wówczas pozostawiamy ich na szybie, a sami idziemy budować nowy.

Robotnicy i inżynierowie „Metrobudowy” są dumni ze swojej pracy. Napawa ich radością sympatia całej Warszawy, czego dowód mieli podczas ostatniego święta 22 Lipca, kiedy brygady budowniczych metra witane były z entuzjazmem przez młodzież i robotników socjalistycznej Warszawy.

Odzwajemnił się oni stolicy przez przedterminowe wykonanie szybów i jeszcze większy wysiłek dla przyspieszenia budowy metra.

Jan Kora.

W WYNIKU naszych interwencji

Wyniki interwencji: 1. W wyniku interwencji w sprawie winnych złej jakości plecywa pracowników piekarni Nr. 47, Jana Molskiego i Antoniego Leźnickiego, ukarano potrąceniem 100 proc. premii, pracowników piekarni Nr. 18, Antoniego Patraszyńskiego i Franciszka Czernielewskiego, ukarano również potrąceniem 100 proc. premii, a pracownicy piekarni Nr. 28, Wacław Nowakowski, Czesław Szuka, Stanisław Janiak, Bolesław Furmański i Jan Sumigaj, zostali ukarani potrąceniem 50 proc. premii.

2. W wszystkich parkach 16dziesiątym umieścił się specjalne tablice z przepisami porządkowymi, obowiązującymi bywalców parków.

Dzieła sztuki na raty

„Desa” urządzi kiermasz Na miejscu można zreperować antyczne meble i obrazy

ISTNIEJĄCY przy ul. Piotrkowskiej 117 sklep „Desy” cieszy się wśród łodzian dużą popularnością. Szczególnie zaś ostatnio, po wprowadzeniu ratulnej sprzedaży dzieł sztuki i antyków. „Desa” posiada obszerny dział starodruków, duży wybór dywanów, mebli pojedynczych i kompletów, serwisów itd. Można tu również otrzymać portrety dostojników państwowych.

Ostatnio uruchomiono warsztaty: pozłotniczo-ramiarski i naprawczo-stolarski. Fachowcy wykonują tu wszelkie naprawy i reperatury antycznych mebli, obrazów itp. Z usług ich mogą korzystać instytucje, świetlice, teatry posiadające antyki lub dzieła sztuki wymagające odświeżenia bądź też reperatury.

Przed sezonem szkolnym „Desa” zaprezentowała się w szereg pięknych obrazków o tematyce dziecięcej. Będą one niewątpliwie mile widziane przez szkoły i przedszkola, jak również i świetlice dziecięce.

We wrześniu czeka łodzian niespodzianka — wielki kiermasz. Wśród wystawionych dzieł na szczególną uwagę zasługują prace grafików łódzkich, krakowskich i warszawskich.

I jeszcze jedno. Czy wiecie, że od 1 sierpnia br. sprzedają antyków i dzieł sztuki zajmuje się już wyłącznie „Desa”?

Innowacja ta jest dużym udogodnieniem. Dotychczas bowiem istniały w Łodzi sklepy komisowe pro-

wadzające również taką sprzedaż, nie zawsze fachowo oceniali przynależność przedmiotów.

Rosną osiedla mieszkaniowe

Budowę osiedla mieszkaniowego w Boguszewicach na Śląsku rozpoczęto w 1949 r. W roku 1951 oddano do użytku 612 izb, przedszkole, ośrodek żywienia zbiorowego i 10 nowoczesnych urzędzonych sklepów. W roku 1952 zostanie oddanych 468 izb, żłobek i ośrodek zdrowia, a w roku 1953 dalszych 200 izb.

ROBERT MARTIN

Na terenie elektrowni panowało wielkie zamieszanie. Przybywały i odjeżdżały jeepy oraz ciężarówki naładowane amunicją. Jedna z kompanii 35 pułku, udająca się na linię frontu, zatrzymała się przed budynkiem, aby przepuścić nadjeżdżającą z wielką szybkością kolumnę samochodów.

— A co porabiają Koreańczycy? — zapytał ktoś za plecami Kima. Był to niskiego wzrostu żołnierz z batalionu pracy, przyglądający się również siedzibie sztabu z zastygłym na twarzy wyrazem lęku.

— Dlaczego o to pytasz? — zdziwił się Kim.

— No, bo Chińczycy...
— Jak to Chińczycy?

Żołnierz podzielił się z Kimem wiadomością, znaną już niemal powszechnie. Atakujące Amerykanów oddziały składały się nie tylko z żołnierzy koreańskich, ale także i chińskich.

— Spójrz... — szepnął, pokazując Kimowi jeep, zajeżdżający właśnie przed wejście do budynku sztabu. Człowiek niskiego wzrostu, ubrany w biały mundur i wielką futrzaną czapę, wsiadł właśnie do samochodu pod konwojem dwóch Amerykanów, trzymających automaty gotowe do strzału. Jeep zakreślił w miejscu i pomknął drogą w kierunku dwóch przypadkowych obserwatorów. Gdy samochód był już zupełnie blisko, Kimowi serce zabiło mocniej — jeńcem był żołnierz chiński. Kierując się odruchem, którego nie

172) mógł opanować, Kim podniósł rękę powitalnym gestem.

Wszyscy odprowadzali spojrzeniem od dalający się wóz. Żołnierze 35 pułku nie zwracali uwagi na gniewne komendy oficerów i nie kwapili się do dalszego marszu. Stali w miejscu, prowadząc między sobą przyciszone rozmowy. Byli zaskoczeni i zaniepokojeni zjawieniem się małego, chińskiego żołnierza.

Z budynku sztabu dolatywały dźwięki audycji radiowej. Głos speakera powtarzał po raz niewiadomo który słowa proklamacji Mac Arthura: — „I na Boże Narodzenie będziecie wszyscy w domu”.

Żołnierze ociekając się ruszyli naprzód. W sztabie ktoś zamknął radio. Było to późnym popołudniem 28 listopada.

Wiadomość o okrążeniu została oficjalnie potwierdzona następnego dnia i błyskawicznie rozeszła się po całym froncie. Komunikat Kwatery Głównej stwierdzał, że również na froncie zachodnim rozpoczęła się odwrót wojsk amerykańskich, które ewakuowały już Chongin. Ofensy-

wa armii chińsko - koreańskiej na froncie środkowym odcięła X korpus, dowodzony przez generała Almonda, od reszty wojsk VIII armii generała Walkera. Jednostki, otoczone pod Chosin, należały do X korpusu. W ciągu dnia cały teren bitwy był przedmiotem stałych nalotów eskadr Mig 15, które bombardowały i ostrzeliwały z broni pokładowej linie amerykańskie. Na południe od basenu Chosin, miejscowości Kotori i Hagaru padły już w ciągu nocy. W ciągu nocy Chińczycy i Koreańczycy prowadzili nacił natarcie, zajmując jeden po drugim rowy strzeleckie Amerykanów. W ręce atakujących wpadł cały magazyn żywnościowy dywizji marines. Dowództwo zawiadomiło żołnierzy, że wydane rano racje żywnościowe muszą im starczyć także i na wieczór.

W godzinach popołudniowych oficerowie odczytali w swych oddziałach rozkaz dzienny dowództwa, który podawał, że stwierdzono 57 wypadków samookaleczenia. Dowództwo zawiadomiło, że winni tej zbrodni będą stawiani przed sąd doraźny.

„Ditt” film, który mówi o ogronie krzywdy społecznej w ustroju kapitalistycznym

„Pisarz jest wielki tylko wówczas, kiedy idzie razem z ludem” — napisał kiedyś w jednym z swoich dzieł Martin Andersen Nexø; i słowa te stały się dewizą jego twórczości. Znakomity pisarz duński, nieugięty bojownik o pokój, człowiek działacz Komunistycznej Partii Danii, Martin Andersen Nexø, podobnie jak kiedyś Maksym Gorki, związał ściśle swoją twórczość ze środowiskiem ludzi szarych i prostych. Bohaterami jego powieści są ludzie biedni, ofiary wyzysku, uginający się pod jarzmem nalożonym na nich przez bogaczy.

Nexø wykazuje krzywdy społeczne, walczy o sprawiedliwość dla pokrzywdzonych, o lepszą dolę czło-wieka; i dzięki jego humanizmowi tak bardzo bliskie są szerokiemu ogółowi dzieła, które stworzył i bohaterzy, których wyuczarował.

Dlatego nie jest faktem przypadkowym, że przed różnymi kinem „Polonia”, w którym wysuiwiała się obecnie film „Ditt”, osnutu na ile słynnej powieści Nexø pod tym samym tytułem, gromadzą się tłumy publiczności. Każdy z nas pragnie zobaczyć na ekranie i samą Dittę, i inne postacie, które podczas czytania książki wielkiego rewolucyjnego pisarza duńskiego stały się nam bardzo bliskie i drogie.

Duński scenarzysta, Bjarne Genning-Jensen, który przerobił „Dittę” na film, miał przed sobą ze względu na długą i różnorodną fabułę powieści bardzo ciężkie zadanie. Z tego względu scenarzysta przeznosił na ekran tylko pierwszą część książki.

Na ekranie zjawiają się kolejno dobrze nam znane z powieści postacie: poczciwej babki Dittę, starej Maren, dziadka Sörena, zacnego i dobrego handlarza śledzi Lasse Petersa, niezrównoważonej, szalonej Söriiny, despotycznej i rozpustnej karczmarki Karen oraz jej syna Karla — a wszystkie te postacie odтворzone zostały bardzo realistycznie przez artystów duńskich, którzy stworzyli galerię bardzo plastycznych, soczystych, a przede wszystkim ludzkich typów.

Scenariusz oddaje doskonale klimat i atmosferę powieści Nexø. Mieilibyśmy jednak pewne zastrzeżenie. W filmie pokazano wprawdzie ogrom krzywdy społecznej, której ofiarą pada Dittę, nie próbowano jednak wprowadzić momentów walki o sprawiedliwość, momentów buntu przeciwko ohydzie ustroju społecznego, z którego rodzi się krzywda Dittę.

I dlatego spoglądając na kolejne sceny z życia małej Dittę, raczej rozczulamy się nad jej niedolą, aniżeli zaciskamy pięści w słusznym gniewie przeciwko źródłom nieszczęść i tragedii biednej dziewczyny.

A.

(D.c.n.)

Bywają i tacy

A umnie się leje...

Zapukała. Weszła. Usiadła. Westchnęła. Wyciągnęła chustkę. Jeszcze raz westchnęła i... zaczęła...

Przed sezonem jesienno-zimowym

Zwiększone dostawy

odzieży, tkanin i innych artykułów

zaspokoją w pełni potrzeby rynku

W restauracjach i sklepach musi być czysto

Rokrocznie już tak jest, że jesienią wzrasta zapotrzebowanie na wszelkiego rodzaju artykuły spożywcze i przemysłowe.

Tak samo wzrosną dostawy w zakresie innych branż. Wydział Handlu dysponuje już dziś dostateczną ilością i pełnym asortymentem artykułów.

centa. I w ten sposób nauczy się wytwórców, że konsumentowi nie wolno dawać złych towarów.

W Warszawie przy budowie osiedla mieszkaniowego Grochów II urządzono kurs mechanicznego tylnowania maszynami produkcyjnymi radzieckiej.

Piloci łódzcy brali udział w ratowaniu lasów i zasiewów

Małe, niepozorne robaczki żyjące w lasach. Żywią się liśćmi, czy korą drzew. Wydawałoby się, że nikomu nie przynoszą one szkody.

Radośnie i uroczystie powitają dzieci nowy rok szkolny

Latem się kończy, kończą się wakacje. Coraz więcej dzieci i młodzieży wraca do miasta, aby już za tydzień rozpocząć nowy rok szkolny.

Zgubić można nie tylko pióro ale także pantofle i... walone spodnie

Nie dziwnym się wcale jakżeś obywatelowi Łodzi, który pewnego upalnego dnia zgubił... walone spodnie.

Chcesz skoczyć z wieży spadochronowej? Chcesz obejrzeć atrakcyjne popisy? Przyjdź na festyn lotniczy do Parku Ludowego na Zdrowiu

Na zakończenie Tygodnia Lotniczego odbędzie się w niedzielę 24 bm. w Parku Ludowym na Zdrowiu - festyn lotniczy.

ki z wieży. Jednocześnie każdy z widzów będzie mógł także zabawić się w skoczka, gdyż wieża oddana zostanie do dyspozycji uczestników festynu.

Tu mówi Wieluń

Seanowana Redakcja! W dniu 11 bm. przyjechał do Wielunia na gościnny występ zespół „Artosu” z Poznania.

- pracownia motoryzacyjna ● warsztaty tkackie ● chór i balet dziecięcy ● własna strzelnica

MDK bawi, uczy, wychowuje

Mimo że w okresie wakacji w Młodzieżowym Domu Kultury w Łodzi nie ma młodzieży, panuje tu jeszcze większy niż w ciągu całego roku gwar i ruch.

Amatorów sportu ucieszy wiadomość, że projektuje się utworzenie kilku nowych sekcji sportowych w gabinecie wychowania fizycznego.

OBRAZKI z miasta

Chętnie oddam, ale... gdzie?

— Dokąd pani idzie, pani Kowalska? — A do sklepu opałowego, tu obok, na ul. Zeromskiego 72... — Po węgiel? — Nie, nosię trochę rupieci metalowych, które znalazłam, porządkując szafę męża.

SP przyjmuje zgłoszenia do szkół zawodowych

Po ukończeniu 7 klas szkoły podstawowej młodzież ma możliwość zdobycia w niedługim czasie zawodu, dzięki ukończeniu jednej ze szkół zawodowych.

WICEK: — Proszę! Tysiąc dwieście trzydziesty czwarty plakat w ciągu godzinnej spaceru po mieście!

WACEK: — Na dole pisze: „Korea hop”. A co tam na górze? WICEK: — „Pobyt na Korei czyni człowieka szczęśliwym. Jedźcie na Koreę, a zdobędziecie szczęście i bogactwo!”

INWALIDA: — Czytaliście ten plakat? WICEK: — Tak... INWALIDA: — Ja właśnie wracam z Korei. Zamiast szczęścia i bogactwa zdobyłem trwałe kalectwo...

INWALIDA: — Uwierzyłem tym lotrom. I na tej wojnie dorobiłem się mego wózka inwalidzkiego, do którego jestem przykuty, a oni, panowie z Wall Street, dorobili się na tej wojnie takich oto luksusowych wozów!

W Łodzi jest aż 200 punktów skupu metali nieżelaznych. Na każdej prawie ulicy można znaleźć albo skład opałowy, albo sklep MHD, który przyjmuje złom, placąc zań według ustalonego cennika.

